

HER GÜNE
1 ÂYET-İ KERİME
HADİS-İ ŞERİF
İLMİHAL BİLGİSİ

KASIM 2018

Âyet-i Kerîme Ve Meâlî

{ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيًّا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا بِهِ أَثْقَلَتْ دَعَا اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِن آتَيْتَنَا صَالِحًا لَّنُكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ }

“O, sizi tek bir nefisten yarattı ve kendisiyle durulup-yatışması için ondan eşini var etti. Onu (eşini) örtüp-bürüyünce, o da bir yük yüklendi de bununla (bir süre) gezindi. Nitekim ağırlaşınca, ikisi Rableri olan Allah’a dua ettiler: Eğer bize salih (bir çocuk) verirsen, and olsun şükredenlerden olacağız.” (Araf 7/189.)

Hadîs-i Şerîf

عن أبي هريرة قال: قال رسول الله : ثلاث دعوات مستجابات لا شك فيهن: دعوة المظلوم، ودعوة المسافر، ودعوة الوالد على ولده .

Ebu Hüreyre (Allah Ondan razı olsun)’dan rivayet edildiğine göre Rasûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: “Üç dua vardır ki kabul edilmesinde şüphe yoktur. Mazlumun duası, yolcunun duası, ana babanın çocuğuna olan duası.” (Ebu Davud, Vitr 29, Tirmizi, Birr 7)

İman ve İslam'ın Tanımları Nelerdir?

Kelime anlamı itibariyle iman, “Bir şeye kesin olarak inanmak.” demektir. Efendimiz (sav) imanı şöyle tanımlamıştır: İman; Allah’a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, kadere, hayr ve şerrin Allah’tan geldiğine inanmandır.

Kelime anlamı olarak İslam, teslim olmak demektir. Efendimiz (sav) İslam’ı şu şekilde tarif etmişlerdir: İslam, Allah’tan başka ilah olmadığına Muhammed’in O’nun kulu ve Resülü olduğuna inanman, namaz kılman, oruç tutman, zekât vermen ve hacca gitmandır. *(Müslim, İman 1.)*

Âyet-i Kerîme Ve Meâlî

{ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَيْعِ فِيمَا خَلَقْنَاكُمْ مِّن تَرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُّخَلَّقَةٍ لَّنُبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقِرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ آجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ وَمِنكُمْ مَّن يَتَّقَىٰ وَمِنكُمْ مَّن يَرُدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَىٰ الْأَرْضَ هَامِدَةً فِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَّتْ وَأَنْبَتَتْ مِن كُلِّ رَوْحٍ بِهَيْجٍ }

“Ey insanlar, eğer dirilişten yana bir kuşku içindeyseniz, gerçek şu ki, Biz sizi topraktan yarattık, sonra bir damla sudan, sonra bir alak’tan (embriyo), sonra yaratılış biçimi belli belirsiz bir çığnem et parçasından; size (kudretimizi) açıkça göstermek için. Dilediğimizi, adı konulmuş bir süreye kadar rahimlerde tutuyoruz. Sonra sizi bebek olarak çıkarıyoruz, sonra da erginlik çağına erişmeniz için (sizi büyütüyoruz). Sizden kiminizin hayatına son verilmekte, kiminiz de, bildikten sonra hiçbir şey bilmeme durumuna gelmesi için ömrün en aşağı ucuna (yaşlılığa) geri çevrilmektedir. Yeryüzünü kupkuru ölü gibi görürsün, fakat Biz onun üzerine suyu indirdiğimiz zaman titreşir, kabarır ve her güzel çiftten (ürünler) bitirir.” (Hac 22/5.)

Hadîs-i Şerîf

يَا مُعَاذُ ، وَاللَّهِ إِنِّي لِأُحِبُّكَ . فَقَالَ مُعَاذٌ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، وَأَنَا وَاللَّهِ أَحَبُّكَ . قَالَ : أَوْصِيكَ يَا مُعَاذُ لَا تَدْعُنَّ فِي ذُبُرِ كُلِّ صَلَاةٍ ، أَنْ تَقُولَ : اللَّهُمَّ أَعْنِي عَلَىٰ ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ

“Ey Muâz! Vallahi ben seni severim. Her namazın sonunda: “Allahım, seni zikretmek, sana şükretmek, sana güzelce ibadet etmek hususunda bana yardım et, duasını bırakmamamı tavsiye ederim”, buyurdu.” (Ebû Dâvûd, Salât 361.)

2 Kasım 2018

İhsan Ne Demektir?

Kelime anlamı olarak ihsan “Bir şeyi en güzel şekilde yapmak.” demektir. Efendimiz (sav) ihsanı şöyle tanımlamışlardır: “İhsan, Allah’ı görüyormuş gibi O’na kulluk etmendir. Her ne kadar sen O’nu görmüyorsan da O seni görmektedir.” *(Müslim, İman 1.)*

Âyet-i Kerîme Ve Meâlî

{ سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ }

“Bir kısım ayetlerimizi kendisine göstermek için, kulunu bir gece Mescid-i Haram’dan, çevresini bereketlendirdiğimiz Mescid-i Aksa’ya götüren O (Allah) Yücedir. Gerçekten O, işitendir, görendir.” (İsra 17/1.)

Hadîs-i Şerîf

وَلَا تُشَدُّ الرَّحَالُ، إِلَّا إِلَى ثَلَاثَةِ مَسَاجِدَ مَسْجِدِ الْحَرَامِ، وَمَسْجِدِ الْأَقْصَى وَمَسْجِدِي

“Ziyaretler ancak üç mekâna yapılır. Mescid-i Haram, Mescid-i Aksa ve benim bu mescidime.” (Buhârî, Mescidü Mekke 1, 6.)

3 Kasım 2018

İbadet Nedir? Türlerini Belirtir misiniz?

İbadet, genel anlamı itibariyle Allah Teâlâ'nın emirlerini yerine getirip yasaklarından sakınmak demektir. Kelime anlamı olarak ibadet "Boyun eğmek, kulluk yapmak." demektir. İslam'da ibadetler beden, mal ve hem beden hem bedenle yapılan ibadetler olmak üzere üçe ayrılır. Namaz ve oruç bedenle yapılan ibadete; zekât mal ile yapılan ibadete, hac ise hem beden hem de mal ile yapılan ibadete örnektir.

Âyet-i Kerîme Ve Meâlî

{ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ إِن يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ
فَقِيرًا فَإِنَّهُ أُولَىٰ بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا وَإِن تَلَوُوا أَوْ تَعَرَّضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا }

“Ey iman edenler, kendiniz, anne-babanız ve yakınlarınız aleyhine bile olsa, Allah için şahidler olarak adaleti ayakta tutun. (Onlar) ister zengin olsun, ister fakir olsun; çünkü Allah onlara daha yakındır. Öyleyse adaletten dönüp heva (tutkuları)nıza uymayın. Eğer dilinizi eğip bükerek (sözünü geveler) ya da yüz çevirirseniz, şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan haberi olmandır.” (Nisa 4/135.)

Hadîs-i Şerîf

مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُوذُّ جَارَهُ وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ

“Allah’a ve ahiret gününe iman eden kimse, komşusuna eziyet etmesin. Allah’a ve ahiret gününe iman eden kimse, misafirine ikramda bulunsun. Allah’a ve ahiret gününe iman eden kim-se, ya hayır söylesin veya sussun.” (Buhârî, Edeb, 31, 85.)

4 Kasım 2018

İslam'ın Temizliğe Verdiği Önemi Değerlendirir misiniz?

İslam, maddî ve manevî manada temizliğe son derece önem veren bir dindir. Şu ayet-i kerime ve hadis-i şerif, İslam'ın temizliğe verdiği önemi anlatmak için yeterlidir: “Orada temizlenmeyi seven adamlar vardır. Allah da çokça temizlenenleri sever.” *(Tevbe 9/108.)*
“Temizlik imanın yarısıdır.” Müslim, Tahare 1.)

Âyet-i Kerîme Ve Meâli

{ إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ }

“Allah’ın mescidlerini, yalnızca Allah’a ve ahiret gününe iman eden, namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren ve Allah’tan başkasından korkmayanlar onarabilir. İşte, hidayete erenlerden oldukları umulanlar bunlardır.” (Tevbe 9/18.)

Hadis-i Şerîf

إِنَّ الْمَسَاجِدَ بُيُوتُ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ، وَإِنَّهُ لَحَقٌّ عَلَى اللَّهِ أَنْ يُكْرِمَ مَنْ زَارَهُ فِيهَا

“Mescitler Allah’ın yeryüzündeki evleridir. Oraları ziyaret edenlere ikramda bulunması Allah üzerine bir haktır.” (Heysemi, Mecmeuz-Zevaid 117.)

Namazın Anahtarı Olan Abdesti Tarif Eder misiniz?

Arapçada abdest, “Vüdû” kelimesiyle ifade edilmiştir. Kelime anlamı ‘temizlik ve güzellik’ demektir. Abdest; “Belirli organları yıkamak ve meshetmek suretiyle yapılan bir temizlik.” şeklinde tarif edilmiştir. Abdestin alınış şekli İlmihal kitaplarında geniş bir şekilde izah edilmiştir.

Bir rivayette şöyle gelmiştir: “Hz. Osman (ra) abdest aldı ve dedi ki: “Ben Resulullah (sav)’ın şu benim abdestim gibi abdest aldığını, sonra da şöyle söylediğini gördüm: “Kim bu şekilde abdest alırsa geçmiş günahları affedilir.”

Âyet-i Kerîme Ve Meâli

{ وَمِنَ النَّاسِ وَالذَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ }

“İnsanlardan, hayvanlardan ve davarlardan da renkleri böyle değişik olanlar vardır. Kulları içinde ise Allah’tan ancak âlim olanlar içleri titreyerek-korkar. Şüphesiz Allah, üstün ve güçlü olandır, bağışlayandır. (Fâtır 35/28.)

Hadîs-i Şerîf

كُنْ عَالِمًا أَوْ مُتَعَلِّمًا أَوْ مُسْتَمِعًا أَوْ مُجِبًّا، وَلَا تَكُنِ الْخَامِسَةَ فَتَهْلِكَ

“Ya öğreten, ya öğrenen, ya dinleyen, ya da ilmi seven ol. Fakat beşincisi olma helâk olursun.” (Heysemî, Mecmau’z-Zevâid, c.1, s.122.)

6 Kasım 2018

Mestler Üzerine Mesh Etmek Ne Demektir? Meshin Süresi Ne Kadardır?

İslam'ın müslümanlara sağladığı kolaylıklardan birisi de mestler üzerine meshetme imkânıdır.

Mest: Ayakları topuklarıyla beraber örten ayakkabıdır. Abdest alan bir müslümanın ayağına giyeceği mestlerle belirli bir süre abdesti bozulduktan sonra ayaklarını yıkamadan abdestini alabilmesi manasına gelmektedir.

Yolcu olmayan/mukim kimse bir gün bir gece (24 saat), yolcu olan üç gün üç gece (72 saat) meshedebilir. Süre, abdestin bozulmasından itibaren başlar.

Âyet- Kerîme Ve Meâli

{ مَنْ أَجَلَ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لُمْسِرُونَ }

“İşte bundan dolayı (Tevrat'ta) İsrailoğulları'na şöyle yazdık; Kim bir kişiyi, bir kişi karşılığında olmaksızın veya yeryüzünde bir fesada karşılık olmaksızın öldürürse, muhakkak ki o bütün insanları öldürmüş gibidir. Kim de (bir kişinin hayatını kurtarmak suretiyle) yaşatırsa bütün insanları yaşatmış gibi olur. Ve and olsun ki resullerimiz onlara apaçık deliller ile geldi. Sonra da, şüphesiz onlardan birçoğu, bundan sonra gerçekten yeryüzünde aşırı giden müsrifler oldular.” (Mâide 5/32.)

Hadîs-i Şerîf

عن جرير رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ: لَا يَرْحَمُ اللهُ مَنْ لَا يَرْحَمُ النَّاسَ

“Allah, insanlara merhamet etmeyene rahmette bulunmaz.” (Buhârî, Tevhid 2.)

Meshi Bozan Şeyler Nelerdir?

Şu durumlarda mesh bozular:

- a. Abdesti bozan her şey meshi de bozar. Abdesti bozulan bir kimse yeniden abdest alırken mestlerin üzerine de meshetmesi gerekir.
- b. Mestlerden birinin ayaktan çıkarılması veya kendiliğinden çıkması ile de mesh bozular.
- c. Mesh süresinin sona ermesiyle mesh bozular.

Âyet-İ Kerîme Ve Meâlî

{ وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ }

“Sen elbette yüce bir ahlâk üzeresin.” (Kalem 68/4.)

Hadîs-i Şerîf

إِنَّ مِنْ أَكْمَلِ الْمُؤْمِنِينَ إِيْمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا وَأَلْطَفُهُمْ بِأَهْلِهِ

“İman yönünden müminlerin en olgunu ahlâkı en güzel olanlarıdır. En hayırlınız da kadınları için hayırlı olanınızdır.” (Tirmîzî, Rida 11.)

Gusül Nedir? Guslü Gerektiren Haller Nelerdir?

Gusül, ‘bedenin tamamını yıkamak’ demektir. Şu durumlarda gusletmek gerekir:

- a. Dokunmak, bakmak, düşünmek ve ihtilâm olmak (rüyada cinsel ilişkide bulunmak) suretiyle şehvetle (cinsel arzu ile) gelen meninin dışarı çıkması ve ergenlik çağında olan erkek ve kadının cinsel ilişkide bulunması hallerinde cünüplük meydana gelir ve yıkanmak farz olur.
- b. Hayız akıntısı kesilince.
- c. Nifas kanı kesilince.

Âyet-i Kerîme Ve Meâlî

{ كُلُّ نَفْسٍ دَانِقَةٌ لِمَوْتٍ وَإِنَّمَا تُؤَفَّفُونَ أَجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُحِرَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ }

“Her nefis, ölümü tadıcıdır ve lâkin ecirleriniz (amellerinizin karşılığı) kıyamet günü ödenir. O vakit kim ateşten uzaklaştırılır ve cennete sokulursa o takdirde o kurtulmuştur. Ve dünya hayatı, aldatıcı metadan başka bir şey değildir.” (*Âl-i İmrân 3/185.*)

Hadîs-i Şerîf

حَطَّ النَّبِيُّ حُطًّا مَرَبَّعًا، وَحَطَّ حُطًّا فِي الْوَسْطِ خَارِجًا مِنْهُ، وَحَطَّ حُطًّا صِغَارًا إِلَى هَذَا الَّذِي فِي الْوَسْطِ مِنْ جَانِبِهِ الَّذِي فِي الْوَسْطِ، فَقَالَ: هَذَا الْإِنْسَانُ، وَهَذَا أَجَلُهُ مُحِيطًا بِهِ—أَوْ: قَدْ أَحَاطَ بِهِ— وَهَذَا الَّذِي هُوَ خَارِجٌ أَمْلُهُ، وَهَذِهِ الْخُطُّطُ الصِّغَارُ الْأَعْرَاضُ، فَإِنَّ أخطَاهُ هَذَا نَهَشَهُ هَذَا، وَإِنْ أخطَاهُ هَذَا نَهَشَهُ هَذَا

“Bir kere Peygamber (a.s.) bir takım çizgiler çizerek şöyle buyurdu: İşte bu çizgi insanın umduğu emelidir. Şu çizgide ecelidir. İnsan uzaktaki emelini beklerken kendisine en yakın olan ecel ansızın gelirir.” (*Buhârî, Rikak 4.*)

Guslün Farz ve Sünnetleri Nelerdir?

Guslün farzları şunlardır: Ağıza su alıp çalkalamak. Buruna su çekip yıkamak. Bütün vücudu yıkamak.

Guslün sünnetleri ise şunlardır: Besmele ile başlamak. Niyet etmek. Besmele ile niyeti, guslün evvelinde, elleri yıkarken söylemek. Ellerini yıkamak ve beden her hangi bir yerinde pislik varsa önceden onları gidermek. Edep yerlerini (pislik olmasa bile) yıkamak. Gusülden önce abdest almak. Abdestte (yıkandığı yerde su birikiyorsa) ayakların yıkanmasını sonraya bırakmak, su birikmiyorsa ayakları da yıkamak. Bedene üç defa su dökmek ve her döküşte suyu beden her tarafına ulaştırmak. Su dökmeye baştan başlamak, sonra sağ omuza, daha sonra da sol omuza dökmek. Suyu ilk döküşte bedeni ovma. Gusülde suyu israf etmemek, az da kullanmamak. (Akarsuda yıkanırken israf söz konusu değildir.) Yıkandıktan sonra bedeni havlu veya benzeri bir şeyle silmek. Kimsenin görmeyeceği bir yerde yıkanmak.

Âyet-i Kerîme Ve Meâlî

{ وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا }

“Evlerinizde oturun. Önceki cahiliye dönemi kadınlarının açılıp saçıldığı gibi siz de açılıp saçılmayın. Namazı kılın, zekâtı verin. Allah’a ve Resulüne itaat edin. Ey Peygamber’in ev halkı! Allah, sizden ancak günah kirini gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor.” (Ahzab 33/33.)

Hadîs-i Şerîf

تَرَكْتُ فِيكُمْ مَا إِنِ أَخَذْتُمْ بِهِ لَنْ تَضِلُّوا: كِتَابَ اللَّهِ، وَأَهْلَ بَيْتِي

“Size iki şey bırakıyorum; onlara sarıldığınız sürece dalaletle düşmezsiniz: Biri Kitabullah / Kur’an, biri ehl-i Beytim.” (Tirmizî, Menâkıb 31.)

10 Kasım 2018

Özür Sahibi Ne Demektir? İslam Fıkına Göre Özürlünün Durumu Hakkın Bilgi Verir misiniz?

Abdesti bozan şeyin bir namaz vakti kesilmeden devam etmesine “Özür” denir. Kendisinde böyle bir durum olan kimseye “Özür sahibi” denir. Özür sahibi özürlü devam ettiği sürece her namaz vakti abdest alır ve bu abdestle o namaz vakti içinde -başka bir şeyle abdesti bozulmadıkça- dilediği kadar farz ve nafil namazı kılabilirdiği gibi. Kazaya kalmış namazları, cenaze ve bayram namazlarını da kılabilir ve Kuran-ı Kerim’i tutabilir. Namaz vakti çıkınca özür sahibinin abdesti bozulur.

Âyet-i Kerîme Ve Meâli

{ يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ }

“Kime dilerse hikmeti ona verir; şüphesiz kendisine hikmet verilene büyük bir hayır da verilmiştir. Temiz akıl sahiplerinden başkası öğüt alıp düşünmez.” (Bakara 2/269.)

Hadîs-i Şerîf

إِنَّمَا يُدْرِكُ الْخَيْرُ كُلَّهُ بِالْعَقْلِ ، وَ لَا دِينَ لِمَنْ لَا عَقْلَ لَهُ

“Hayrın tamamı akılla elde edilir. Aklı olmayanın dini de yoktur.” (Suyûtî, Câmiu's-Sağîr, c.IV, s.528.)

Namaz kılmanın mekruh olduğu vakitler var mıdır?

Bir müslüman; güneş doğarken, güneşin doğmaya başlamasından itibaren yaklaşık 40 dakika geçinceye kadar olan süre içinde; güneş zevalde iken yani güneş tam tepe noktasına gelip de henüz batı tarafına geçmeden; güneş batarken, güneşin batma zamanından yaklaşık 40 dakika öncesinden güneş batana kadar hiçbir namaz kılamaz. Sabah namazının vakti girdikten sonra sabah namazının sünnetinin dışında nafil namaz kılınması mekruh görülmüştür. Sabah namazını kıldıktan sonra vakit olsa bile güneş doğup, kerahet vakti çıkıncaya kadar nafil namaz kılmak yine mekruhtur. İkindinin farzı kılındıktan sonra ve akşam namazının farzından önce (Hanefilere göre) nafil namaz kılmak mekruhtur. Bayram namazlarından önce, (evde ve camide) bayram namazlarından sonra, (camide), vaktin daralması sebebiyle farz için pek az bir zaman kalınca, farza başlamak üzere ikamet getirilirken (sabah namazının sünneti hariç), Cuma günü hatibin hutbe okumak üzere minbere çıkışından itibaren cumanın farzı kılınıncaya kadar nafil namaz kılınması mekruh kabul edilmiştir. Tuvalet için sıkıştığı vakitte, kişinin arzu ettiği bir yemek hazır olduğu zaman, hac zamanı Arafat'ta öğle ile ikinci namazları birlikte kılınırken iki farz arasındaki sünnetler, yine Müzdelife'de akşam ile yatsı namazları birlikte kılınırken yine iki farz arasındaki sünnetler kılınmaz.

Âyet-i Kerîme Ve Meâlî

{ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخْرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِّنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ }

“Sana Kitab’ı indiren O’dur. Ondan, Kitab’ın anası (temeli) olan bir kısım ayetler muhkem’dir; diğerleri ise müteşabihtir. Kalplerinde bir kayma olanlar, fitne çıkarmak ve olmadık yorumlarını yapmak için ondan müteşabih olanına uyarlar. Oysa onun tevilini Allah’tan başkası bilmez. İlimde derinleşenler ise: “Biz ona inandık, tümü Rabbimiz’in Katındandır” derler. Temiz akıl sahiplerinden başkası öğüt alıp düşünmez.” (*Â-i İmrân 3/7.*)

Hadîs-i Şerîf

وَعَنْ مُعَاوِيَةَ ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَنْ يُرِدِ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ

“Muâviye radiyallahu anh’den rivayet edildiğine göre, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: “Allah, hakkında hayır dilediği kimseye din hususunda büyük bir anlayış verir.” (*Buhârî, İlim 10.*)

İmamda hangi niteliklerin olması gerekir?

İmam, cemaatle kılınan namazlarda namazı kıldıran kimseye denir. İmam olacak kimsede şu özelliklerin olması gerekir:

- a. Müslüman olmak.
- b. Ergenlik çağına gelmiş olmak.
- c. Akıllı olmak.
- d. Erkek olmak.
- e. Namaz sahih olacak kadar Kur'an ezberlemiş olmak.
- f. Kendisinde bir özür olmamak.

Âyet-i Kerîme Ve Meâlî

{ وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا }

“Hakkında kesin bilgi sahibi olmadığın şeyin peşine düşme. Çünkü kulak, göz ve kalp, bunların hepsi ondan sorumludur.” (İsra 17/36.)

Hadîs-i Şerîf

مَنْ سَتَرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ فِي الدُّنْيَا سَتَرَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

“Kim müslüman kardeşinin dünyada bir ayıbını örterse, Allah (c.c) da onun dünya ve ahirette ayıbını örter.” (Buhârî, Mezâlim 3.)

13 Kasım 2018

Cemaate gitmemeyi mubah kılan hallerden bahseder misiniz?

Bir müslüman cemaate katılmak için elinden gayreti göstermelidir. Aşağıdaki hallerde ise mazeret sahibi olarak cemaate katılmayabilir: Yağmur ve çamur. Şiddetli soğuk ve şiddetli sıcak. Canına ve malına tecavüz korkusu. Çok karanlık. Borcunu ödemekte güçlük çekenin hapsedilme korkusu. Körlük. Felçli olmak. Bir el ile ayağın veya sadece bir ayağın kesik olması. Hastalık. Aksaklık. (Eğer aksaklık camiye gidip gelmeye engel değilse cemaate gitmelidir.) Kötürüm olmak. Yürüyemeyecek derecede ihtiyarlık. Fıkıh ilmini öğretmek ve öğrenmekle meşgul olmak. (Ancak bu durumda olan devamlı olarak cemaati terk edemez.) Gönlünün arzu ettiği yemeğin hazır olması, Yolculuğa çıkmak üzere olmak. Hastaya bakmak. (Hastanın yanından ayrıldığı takdirde hastaya zarar gelecekse cemaate gitmez.) Şiddetli rüzgâr. Tuvalete çıkmak için sıkışmak.

Âyet-i Kerîme Ve Meâli

{ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ }

“Ey iman edenler size rızık olarak verdiklerimizin temiz olanlarından yiye ve yalnızca O’na kulluk ediyorsanız, (yine yalnızca) Allah’a şükredin.” (Bakara 2/172.)

Hadîs-i Şerîf

الطُّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ

“Temizlik, imanın yarısıdır.” (Müslim, Tahâret 1.)

Cuma namazının sahih (geçerli) bir namaz olması için gerekli şartlar nelerdir?

Cuma namazının sahih olabilmesi için şu şartların olması gereklidir:

- a. Cuma namazı kılman yerin şehir veya şehir hükmünde olması.
- b. Cuma namazını devletçe görevlendirilen bir kişinin kıldırması.
- c. Cuma namazının öğle vaktinde kılınması.
- d. Namazdan önce hutbe okunması.
- e. Cuma kılman yerin herkese açık olması.
- f. İmamdan başka en az üç kişi cemaat bulunması.

Âyet-İ Kerîme Ve Meâli

{ لَيْسَ الْبِرُّ أَنْ تُولُوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ
وَالنَّبِيِّينَ وَآتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ
وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ
هُمُ الْمُتَّقُونَ }

“Yüzlerinizi doğuya ve batıya çevirmeniz iyilik değildir. Ama iyilik, Allah’a, ahiret gününe, meleklerle, Kitaba ve peygamberlere iman eden; mala olan sevgisine rağmen, onu yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, isteyip-dilenene ve kölelere (özgürlükleri için) veren; namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren ve ahidleştiklerinde ahidlerine vefa gösterenler ile zorda, hastalıkta ve savaşın kızıştığı zamanlarda sabredenler(in tutum ve davranışlarıdır). İşte bunlar, doğru olanlardır ve müttaki olanlar da bunlardır.” (Bakara 2/177.)

Hadîs-i Şerîf

الْيَدُ الْعُلْيَا خَيْرٌ مِنَ الْيَدِ السُّفْلَى

“Veren el, alan elden daha hayırlıdır.” (Buhârî, Zekât 18.)

Cuma hutbesinin sahih (geçerli) bir hutbe olması için gerekli şartlar nelerdir?

Cuma ve bayram namazlarında hutbe okumak gerekmektedir. Cuma hutbesinin sahih olması için şu şartların olması lüzumludur.

- a. Hutbenin namazdan önce okunması.
- b. Hutbe kastıyla okunması.
- c. Vakit içinde olması.
- d. Hutbe okunurken cemaatten en az bir kişinin bulunması.
- e. Bu kişinin kendisi ile cuma namazı kılınır bir kimse olması.
- f. Hutbe ile namazın, namaza aykırı bir iş ile ayrılmaması (yemek, içmek gibi).

Âyet-i Kerîme Ve Meâli

{ وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا }

“Ve mü’min erkek ve mü’min kadının, Allah ve O’nun Resul’ü, onlar için bir işin olmasına hükmettiği (karar verdiği) zaman, kendi işlerinde seçim hakkı olamaz. Ve kim, Allah ve O’nun Resul’üne asi olursa (itaat etmezse), o takdirde apaçık bir dalâlet ile sapmış olur.” (Ahzâb 33/36.)

Hadîs-i Şerîf

مَنْ أَطَاعَنِي فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ، وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ عَصَى اللَّهَ

“Resulullah (sav) buyurdular ki: “Kim bana itaat etmişse mutlaka Allah’a itaat etmiştir. Kim de bana isyan etmiş ise, mutlaka Allah’a isyan etmiştir.” (Buhârî, Ahkâm 1.)

Sehiv (Yanılma) secdesi ne demektir? Nasıl yapılır?

Namazda bir rüknü geciktirmek, bulunduğu yerden öne almak, tekrarlamak, bir vacibi terk etmek, geciktirmek veya değiştirmekten dolayı namazın sonunda sehiv (yanılma) secdesi yapmak vacip olur. Farzlardan birinin unutulması veya bile bile yapılmaması halinde namaz bozulacağı için sehiv secdesi ile tamamlanamaz, namazın yeniden kılınması gerekir. Vaciplerden herhangi birinin bilerek terkedilmesi durumunda sehiv secdesi gerekmez, namazın yeniden kılınması vacip olur.

Âyet-i Kerîme Ve Meâli

{ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْتُمْ تَتَّجِرُونَ عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا }

“Ey İman edenler! Mallarınızı aranızda haksız yollarla yemeyin. Karşılıklı rızaya dayalı ticaretle yiyin. Haram ile nefsinizi mahvetmeyin. Allah şüphesiz ki size merhamet eder.” (Nisa, 4/29)

Hadis-i Şerîf

مَا أَكَلَ أَحَدٌ طَعَامًا خَيْرًا مِنْ أَنْ يَأْكُلَ مِنْ عَمَلِ يَدِهِ ، وَإِنَّ نَبِيَّ اللَّهِ دَاوُدَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَأْكُلُ مِنْ عَمَلِ يَدِهِ

“Hiçbir kimse, asla kendi kazancından daha hayırlı bir rızık yememiştir. Allah’ın Peygamberi Dâvûd (a.s) da kendi elinin emeğini yedi.” (Buhârî, Büyû’ 15.)

17 Kasım 2018

Tilavet secdesi ne demektir? Bilgi verir misiniz?

Tilavet secdesi, okuma secdesi anlamına gelmektedir. Kur'ân-ı Kerim'in on dört suresinde secde ayeti vardır. Bunlardan birini okuyan ve işitene secde etmek vaciptir.

Secde ayeti namazda okunursa, tilâvet secdesinin namazda yapılması gerekir. Fakat secde âyetinden sonra üç âyet geçmeden rükû'a gidilirse ve bu rükû'a gidişte tilâvet secdesi de niyet edilirse, rükû', tilâvet secdesi yerine de geçer.

Âyet-i Kerîme Ve Meâli

{ وَإِنَّمَا يَنْزَعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ }

“Ve fakat şeytandan sana bir dürtü gelirse, hemen Allah’a sığın. Muhakkak ki O; işitendir, bilendir. (A’râf 7/200.)

Hadîs-i Şerîf

إِنَّ الشَّيْطَانَ يَجْرِي مِنَ الْإِنْسَانِ مَجْرَى الدَّمِ•

Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur: “Şeytan, insanın içinde, tıpkı bedenindeki kan gibi dolaşır.” (Buhârî, Ahkâm 21.)

18 Kasım 2018

“Sefer” ve “Misafir” kavramlarını açıklar mısınız?

“Sefer” sözlükte yol almak, “Misafir” de yolcu demektir. Dinî terim olarak sefer; “Normal yürüyüşle en az 18 saatlik yol gitmek”tir. Bir insan ortalama günde altı saat yürüyebilir ve üç günde 18 saatlik yol alır. Normal şartlarda bir insanın saatte beş kilometre yürüdüğü kabul edilirse 18 saatlik yolun yaklaşık 90 kilometre olduğu anlaşılır. Buna göre dinen misafir; en az 90 kilometre mesafeye yolculuk yapan kişi, yolculuk esnasında misafir olduğu gibi gittiği yerde 15 günden az kaldığı takdirde de yine misafirdir. Bu mesafeyi herhangi bir vasıta ile ve kısa bir zamanda giden kimse de misafir hükümlerine tabi olur. Misafir olmayan kimseye ise “Mukîm” denir.

Âyet-i Kerîme Ve Meâlî

{ وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءَ فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُم مِّنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ }

“Ve hepiniz, Allah’ın ipine sımsıkı tutunun, fırkalara ayrılmayın! Ve Allah’ın sizin üzerinizdeki nimetini hatırlayın; siz (birbirinize) düşman olmuştunuz. Sonra sizin kalplerinizin arasını birleştirdi, böylece O’nun (Allah’ın) nimeti ile kardeşler oldunuz. Ve siz ateşten bir çukurun kenarında iken sizi ondan kurtardı. İşte Allah, âyetlerini size böyle açıklıyor. Umulur ki böylece siz hidayete erersiniz.” (*Ât-i İmrân 3/103.*)

Hadîs-i Şerîf

لَا تَبَاغَضُوا ، وَلَا تَحَاسَدُوا ، وَلَا تَدَابَرُوا ، وَلَا تَقَاطَعُوا ، وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا ، وَلَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثٍ

“Birbirinize kin tutmayınız, haset etmeyiniz, sırt dönmeyiniz ve ilginizi kesmeyiniz. Ey Allah’ın kulları, kardeş olunuz. Bir Müslüman’ın, din kardeşini üç günden fazla terk etmesi helâl değildir.” (*Buhârî, Edeb 57.*)

Zekâtın farz olması için mal sahibinde bulunması gereken şartlar nelerdir?

Bir kimsenin zekât verebilmesi için şu şartları taşıması gerekir:

- a. Müslüman olmak.
- b. Erginlik çağına gelmiş olmak.
- c. Akıllı olmak.
- d. Hür olmak.
- e. Malının tutarı kadar borcu olmamak veya borcu çıktıktan sonra, kalan malı nisap miktarından az olmamak.

Âyet-i Kerîme Ve Meâlî

{ أَوْكَلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَبَذَهُ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ }

“Ne zaman bir ahidde bulundularsa, içlerinden bir bölümü onu bozmadı mı? Hayır, onların çoğu iman etmezler.” (Bakara 2/100.)

Hadîs-i Şerîf

وعن أبي موسى الأشعريِّ قال: قال رسول الله : مَثَلُ الْمُؤْمِنِ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ مَثَلُ الْأُتْرَجَةِ: رِيحُهَا طَيِّبٌ وَطَعْمُهَا طَيِّبٌ، وَمَثَلُ الْمُؤْمِنِ الَّذِي لَا يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ التَّمْرَةِ: لَا رِيحَ لَهَا وَطَعْمُهَا حُلْوٌ، وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ الَّذِي يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ الرَّيْحَانَةِ: رِيحُهَا طَيِّبٌ وَطَعْمُهَا مُرٌّ، وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ الَّذِي لَا يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ الْحَنْظَلَةِ: لَيْسَ لَهَا رِيحٌ وَطَعْمُهَا مُرٌّ .

Ebu Musa el-Eş'ari (Allah Ondan razı olsun)'dan rivayet edildiğine göre Rasûlullah (sallallahu aleyhi vesellem) şöyle buyurdu: “Kur'an okuyan mümin turunçgiller gibidir. Kokusu hoş, tadı güzeldir. Kur'an okumayan mümin hurma gibidir. Kokusu yoktur, tadı güzeldir. Kur'an okuyan münafık reyhan (fesleğen) gibidir. Kokusu hoş fakat tadı acıdır. Kur'an okumayan münafık Ebu Cehil karpuzu gibidir, kokusu yoktur ve tadı da acıdır.” (Buhari, Et'ime 30, Müslim, Müsafirin 243)

Aslî ihtiyaç sınıfına giren ve girmeyen mallar nelerdir?

Oturulan evler, lüzumlu ev ve giyim eşyası, binek vasıtaları, ticaret için olmayan kitaplar, sanatkârların âletleri, bir yıllık nafaka, temel ihtiyaçlardır. Bunlar için zekât vermek gerekmez. Altın ve gümüş dışında ticaret için olmayan inci, zümrüt, elmas gibi süs eşyalarından da zekât lâzım gelmez. Bir kimseye ait olduğu halde elinden çıkan ve bir daha eline geçme ihtimali olmayan mallardan da zekât vermek gerekmez. İnkâr edilen ve ispatı mümkün olmayan alacaklar, denize düşüp çıkarılamayan mallar, kır da saklanıp yeri unutulmuş paralar da böyledir. Ancak bunlar, günün birinde elde edilir ve bu tarihten itibaren üzerlerinden bir yıl geçerse, nisap miktarını buldukları takdirde zekâtlarını vermek gerekir. Bir kimsenin nisap miktarı malı veya parası bulunmakla beraber bu kadar da borcu olsa, kendisine zekât lazım gelmez. Borcu çıktıktan sonra elinde nisap miktarı malı veya parası kalırsa, bunların zekâtını vermesi gerekir. Nisap miktarından az olursa gerekmez. Ticaret için olmayan ev, dükkân, âlet ve nakil vasıtalarından zekât lâzım gelmez. Bunların kira ve gelirleri olarak elde edilen paralar nisap miktarına ulaşıp üzerinden bir yıl geçtiği veya diğer paralara ilâve edildikleri takdirde zekâtlarını vermek gerekir. Eğer bir mal, zekât farz olduktan sonra henüz zekâtı ödenmeden zayı olursa, zekât düşer. Malın bir kısmı zayı olursa, bu kısmın zekâtı düşer. Mal kasten elden çıkarılırsa zekât borcu düşmez, ödenmesi gerekir.

Âyet-i Kerîme Ve Meâlî

{ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا
سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ }

“Onlar, ayakta iken, otururken, yan yatarken Allah’ı zikrederler ve göklerin ve yerin yaratılışı konusunda düşünürler. (Ve derler ki): “Rabbimiz, Sen bunu boşuna yaratmadın. Sen pek yücesin, bizi ateşin azabından koru.” (*Âl-i İmrân 3/191.*)

Hadîs-i Şerîf

و عن أبي الدرداء رضي الله عنه قال: سمعت رسول الله يقول: من سلك طريقاً يطلب به علماً سلك الله به طريقاً من طرق الجنة. وإن المنيعة لتضع أجنحتها لرضى لطالب العلم، وإن العالم ليسنعفر له من في السموات ومن في الأرض والحياتن في جوف الماء، وإن فضل العالم على العابد كفضل القمر ليلة البدر على سائر الكواكب، وإن العلماء ورثة الأنبياء، وإن الأنبياء لم يورثوا ديناراً ودرهماً ولكن ورثوا العلم فمن أخذه فمّن أخذه بحظ وافر.

“Her kim bir yola girer ve onda ilim isterse, Allah onun için cennete giden bir yolu kolaylaştırır. Melekler ilim öğrenenlere, yaptıklarından hoşlandıkları için, kanatlarını gererler. Göklerde ve yerde olanlar, hatta sudaki balıklar ilim öğrenen kimseye Allah’tan yardım ve bağış dilerler. İlim sahibinin âbiddeden (ibadet edenden) üstünlüğü, ayın diğer yıldızlardan üstünlüğü gibidir. Âlimler, peygamberlerin vârisleridir. Peygamberler ne dinar ne de dirhem miras bırakmadılar, ancak ilim miras bıraktılar. Şu halde o ilmi alan bol nasip almış demektir.” (*Buhârî, İlim 10.*)

Hac görevini bizzat yapabilmek için gerekli şartlar (edasının şartları) nelerdir?

Haccı eda edebilmek için şu şartların olması gerekir:

- a. Kişinin vücutça sağlıklı olmak.
- b. Kişinin, hapiste olmak gibi hacca gitmesine bir engeli bulunmaması.
- c. Yol güvenliğinin olması.
- d. Kadının yanında kocası veya evlenmesi caiz olmayan bir mahreminin bulunması.
- e. Kocası ölmüş veya boşanmış olan kadının iddet süresi bitmiş olmak.

Âyet-i Kerîme Ve Meâli

{ وَيَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأَنُوتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَنْهَارٌ مَطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ }

“İman edip salih amelde bulunanlar için altlarından nehirler akan cennetler olduğunu müjdele. Oradaki meyvelerden ve mahsullerden bir rızıkla her rızıklandırılışlarında “İşte bu bizim daha önce de rızıklandırıldığımız (yediğimiz) şeydir.” dediler. Ve ona (dünyadaki rızıklarına) benzer (lezzet ve nefaset bakımından çok üstünü) verilmiştir. Onlar için orada temiz eşler vardır. Ve onlar orada ebedî kalacak olanlardır.” *(Bakara 2/25.)*

Hadîs-i Şerîf

وعن أبي هريرة رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ: فِي الْجَنَّةِ مِائَةٌ دَرَجَةٍ، مَا بَيْنَ كُلِّ دَرَجَتَيْنِ مِائَةٌ عَامٍ.

“Resulullah (sav) buyurdular ki: “Cennette yüz derece vardır. Her iki derece arasında yüz yıl(lık yürüme mesafesi) vardır.” *(Tirmizi, Cennet 4.)*

İhram nedir? İhramın rükünleri nelerdir?

İhram, hac veya umre yapacak olan kimsenin helâl olan bazı fiil ve davranışları belirli bir süre için kendisine haram kılmasıdır.

İhramın iki rüknü vardır:

- a. Niyet: Yapmak istediği hac veya umreyi kalben tayin etmektir. Bunu dil ile söylemek müstehaptır.
- b. Telbiye söylemek. Yani; “Lebbeyk, Allâhümme lebbeyk, Lebbeyke lâ şerike leke lebbeyk. İnnelhamde ve’n-ni’mete leke ve’l-mülk lâ şerike lek.” demektir.

Âyet-i Kerîme Ve Meâli

{ إِنَّ الدِّينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورَ }

“Gerçekten Allah’ın kitabını okuyanlar, namazı dosdoğru kılanlar ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden gizli ve açık infak edenler; kesin olarak zarara uğramayacak bir ticareti umabilirler.” (Fâtr 35/29.)

Hadîs-i Şerîf

يوزن يوم القيامة مداد العلماء ودم الشهداء

“Kıyamet gününde âlimlerin mürekkebi ile şehitlerin kanı tartılır.” (Suyûtî, Câmiu’s-Sağîr, c.II, s.371.)

Arafat vakfesi ne zaman yapılır?

Vakfenin zamanı, Zilhicce'nin 9. Arefe günü Zeval vaktinden bayramın günü fecr-i sadık yani tanyerinin ağarmaya başladığı ana kadardır.

Bu süre içerisinde Arafat'ın 'Urena Vadisi' hariç, herhangi bir yerinde ister vakfeye niyet etsin, ister etmesin, ister bilerek, ister bilmeyerek, ister uyanık, ister uyuyarak, ister ayık ister baygın her ne suretle olursa olsun bir an bile olsa bulunan kimse vakfeyi yapmış olur. Arafat'ta böyle süresi içerisinde kısa bir zaman olsa bulunmakla, oradan ister yürüyerek ister vasita ile geçmiş olmak arasında bir fark yoktur.

Âyet-i Kerîme Ve Meâli

{ وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ وَرِضْوَانٍ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ }

“Allah, mü’min erkeklere ve mü’min kadınlara içinde ebedi kalmak üzere, altından ırmaklar akan cennetler ve Adn cennetlerinde güzel meskenler vadetmiştir. Allah’tan olan hoşnutluk ise en büyüktür. İşte büyük kurtuluş ve mutluluk budur.” (Tevbe 9/72.)

Hadis-i Şerîf

الْجَنَّةُ تَحْتَ أَقْدَامِ الْأُمَّهَاتِ

“Cennet, annelerin ayakları altındadır.” (Ahmed b. Hanbel, c.V, s.198.)

24 Kasım 2018

Umre nedir? Umre hakkında genel bir değerlendirme yapar mısınız?

Umre “İhrama girerek tavaf ve sa’y yaptıktan sonra, tıraş olup ihramdan çıkmak.” demektir.

Ömürde bir defa umre yapmak sünnettir.

Umre için belirli bir zaman yoktur. Her zaman yapılabilir.

Bir yılda birden fazla umre yapmakta bir sakınca yoktur.

Âyet-i Kerîme Ve Meâlî

{ وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ }

“Ve hastalandığım zaman bana şifa veren, O’dur.” (Şuara 26/80.)

Hadîs-i Şerîf

عن أبي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ : حَقُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ خَمْسٌ : رَدُّ السَّلَامِ وَعِيَادَةُ الْمَرِيضِ وَاتِّبَاعُ الْجَنَائِزِ وَإِجَابَةُ الدَّعْوَةِ وَتَشْمِيتُ الْعَاطِسِ :

“Ebû Hureyre’den (r.a) rivayet edildiğinde göre, o, Resulullah’ı şöyle buyururken işittim demiştir: “ Bir Müslümanın, (diğer) Müslüman üzerindeki hakkı beştir: Selamı almak. Hastayı ziyaret etmek. Cenazeyi uğurlamak. Davete katılmak. Aksıran (kimse ‘elhamdülillah’ dediği takdirde on)a, (‘yerhamukellah’ diye) dua etmek.” (Buhârî, Cenâiz 2.)

25 Kasım 2018

Kurban ne demektir? Kurban ibadetiyle ilgili genel bir bilgi verir misiniz?

Kurban, ‘İbadet niyeti ile belirli vakitte, belirli nitelikleri taşıyan hayvanı kesmek’ demektir. Buna ‘Udhiyye’ denir.

Kurban, malî ibadetlerden birisidir.

Kurban, insanın Allah Teâlâ’ya yaklaşmasına vesile olan bir ibadettir. Kurban kelimesinde bu mana vardır.

Kur’an-ı Kerim’de: ‘Onların ne etleri ne de kanları Allah’a ulaşır. Fakat O’na sadece sizin takvanız ulaşır’ buyurulmuştur.

Kurban, aynı zamanda İslâm’daki sosyal yardımlaşma ve dayanışmanın bir başka örneğidir.

Âyet-i Kerîme Ve Meâli

{ فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لنت لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ }

“Allah’tan bir rahmet dolayısıyla, onlara yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın onlar çevrenden dağılır giderlerdi. Öyleyse onları bağışla, onlar için bağışlanma dile ve iş konusunda onlarla müşavere et. Eğer azmedersen artık Allah’a tevekkül et. Şüphesiz Allah, tevekkül edenleri sever.” (*Âl-i İmrân 3/159.*)

Hadîs-i Şerîf

ارْحَمُوا مَنْ فِي الْأَرْضِ يَرْحَمَكُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ

“Yerde olana merhamet ediniz ki göktekiler de ize merhamet etsin.” (*Ebû Dâvûd, Edeb 66.*)

Kurban ibadetini yerine getirmekle kimler yükümlüdür?

Şu şartları taşıyan kimseler kurban kesmekle yükümlüdürler:

- a. Müslüman olmak.
- b. Akıllı olmak.
- c. Ergenlik çağına gelmiş bulunmak.
- d. Hür olmak.
- e. Mukim olmak. (Yani misafir olmamak.)
- f. Nisap miktarı mal veya paraya sahip olmak.

Âyet-i Kerîme Ve Meâlî

{ وَقُلْ لِّلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوْ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْيَاقِ أَوْ الرِّجَالِ أَوْ الْوَالِدِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتَوْبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ }

“Mü’min kadınlara da söyle: “Gözlerini (harama çevirmekten) kaçındırırsınlar ve ırzlarını korusunlar; süslerini açığa vurmasınlar, ancak kendiliğinden görüneni hariç. Baş örtülerini, yakalarının üstünü (kapatacak şekilde) koysunlar. Süslerini, kendi kocalarından ya da babalarından ya da oğullarından ya da kocalarının oğullarından ya da kendi kardeşlerinden ya da kardeşlerinin oğullarından ya da kız kardeşlerinin oğullarından ya da kendi kadınlarından ya da sağ ellerinin altında bulunanlardan ya da kadına ihtiyacı olmayan (arzusuz veya iktidarsız) hizmetçilerden ya da kadınların henüz mahrem yerlerini tanımayan çocuklardan başkasına göstermesinler. Gizledikleri süsleri bilinsin diye ayaklarını yere vurmasınlar. Hep birlikte Allah’a tevbe edin ey mü’minler, umulur ki felah bulursunuz.” (Nûr 24/31.)

Hadîs-i Şerîf

يَا أَسْمَاءُ، إِنَّ الْمَرْأَةَ إِذَا بَلَغَتِ الْمَحِيضَ لَمْ تَصْلُحْ أَنْ يَرَى مِنْهَا إِلَّا هَذَا وَهَذَا» وَأَشَارَ إِلَى وَجْهِهِ وَكَفَّيْهِ

“Ey Esmâ! Bulûğa erdikten sonra kadının -yüz ve ellerine işaret ederek- şu ve şundan başka yerlerinin görülmesi doğru olmaz.” (Ebû Dâvûd, Libas 31.)

27 Kasım 2018

Yemin kefareti hakkında bilgi verir misiniz?

Yemin-i münakide bozulduğu zaman kefaret vermek gerekir. Yemin ve keffareti ile ilgili olarak Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyruluyor: 'Allah, kasıtsız olarak ağzınızdan çıkıveren yeminlerinizden dolayı sizi sorumlu tutmaz, fakat bilerek yaptığınız yeminlerden dolayı sizi sorguya çeker. Bunun da keffareti, ailenize yedirdiğiniz yemeğin orta hallisinden on fakire yedirmek yahut onları giydirmek yahut da bir köle azat etmektir. Bunları bulamayan üç gün oruç tutmalıdır. Yemin ettiğiniz takdirde yeminlerin keffareti işte budur. Yeminlerinizi koruyun. Allah size ayetlerini açıklıyor. Umulur ki şükredersiniz.' (Mâide 5/89.)

Âyet-i Kerîme Ve Meâlî

{ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَاتَّهَىٰ فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ }

“Faiz (riba) yiyenler, ancak şeytan çarpmış olanın kalkışı gibi, çarpılmış olmaktan başka (bir tarzda) kalkmazlar. Bu, onların: “Alım-satım da ancak faiz gibidir” demelerinden dolayıcıdır. Oysa Allah, alış-verişi helal, faizi haram kılmıştır. Kime Rabbinden bir öğüt gelir de (faize) bir son verirse, artık geçmişi kendisine, işi de Allah’a aittir. Kim (faize) geri dönerse, artık onlar ateşin halkıdır, orada sürekli kalacaklardır.” *(Bakara 2/275.)*

Hadîs-i Şerîf

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، لَعَنَ آكِلِ الرِّبَا، وَمُوكِلَهُ، وَشَاهِدِيهِ، وَكَاتِبَهُ.

“Resulullah ribâyı (fâizi) yiyene de, yedirene de şâhitlik edenlere de bu muameleyi yazana da lânet etti.” *(Müslim, Müsâkât 106.)*

28 Kasım 2018

İman ile amel arasında nasıl bir ilişki vardır?

Allah'a (c.c) ve Hz. Muhammed'in (sav) Allah (c.c) tarafından getirip haber verdiği şeylere yürekten inanan kimse mümindir. Böyle bir kimse, herhangi bir sebeple ibadet görevini yapmaz ve haram olan şeylerden sakınmazsa imanını yitirmiş olmaz. Çünkü iman ile amel birbirinden ayrı şeylerdir. Başka bir ifade ile amel imandan bir parça değildir.

Âyet-i Kerîme Ve Meâli

{ وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ }

“Ve onlar, Rablerine icabet ederler ve namazı kılarlar. Ve onlar, işlerini aralarında toplanıp istişare ederler. Ve onları rızıklandığımız şeylerden infak ederler.” (Şûrâ 42/38.)

Hadis-i Şerîf

مَنْ اسْتَشَارَ أُوتِمِنَ

“İstişare edilen kişi, kendisine emniyet edilen kişidir.” (Tirmizi, Edeb 57.)

29 Kasım 2018

Ölüm, kabir ve mahşer kavramlarını açıklar mısınız?

Ölüm: Ruhun, bedeni terk etmesi ve insanın bu dünyadan ahirete göç etmesi demektir.

Kabir: Ölen kimsenin konulduğu (defnedildiği) yer demektir. Buna 'mezar' da denir. Burası dünya hayatıyla ahiret hayatı arasında bir geçiş yeridir.

Mahşer: Öldükten sonra dirilen insanların toplanacağı yer demektir.

Âyet-i Kerîme Ve Meâli

{ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ }

“Ve haset ettiği zaman, haset edenin şerrinden Allah’a sığınırım, de.” *(Felak 113/5.)*

Hadîs-i Şerîf

إِيَّاكُمْ وَالْحَسَدَ ، فَإِنَّ الْحَسَدَ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ ، أَوْ قَالَ الْعُثْبَ

“Haset etmekten sakının. Zira ateşin odunu (veya otları) yiyip bitirdiği gibi haset de iyilikleri yer bitirir.” *(Ebû Dâvûd, Edeb 44.)*

Kişinin makbul ve sahih bir imana sahip olması için hangi şartların bulunması gereklidir?

Bir kimsede şu şartlar bulunmalıdır ki o kişi makbul ve sahih bir iman sahibi olsun:

- a. İman ümitsizlik halinde olmamalıdır.
- b. İnanmış bir kimse, dinin kesin olan hükümlerinden herhangi birini inkâr edici söz ve davranışlarda bulunmamalıdır.
- c. Dinî hükümlerin hepsinin güzel olduğunu kabul etmeli ve bunların arasında bir ayırım yapmamalıdır.